

Wymagania edukacyjne i kryteria oceny z przedmiotu muzyka dla klasy VII szkoły podstawowej Rok szkolny 2022/2023

Ze względu na różnice w uzdolnieniach muzycznych uczniów, na ocenę z tego przedmiotu w znacznym stopniu będzie wpływać:

- aktywność ucznia na lekcjach
- postawa wobec stawianych zadań
- wysiłek wkładany w ich wykonywanie

OCENA CELUJĄCA

Wiedza i umiejętności ucznia znacznie wykraczają poza obowiązujący program nauczania. Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania w obrębie tego przedmiotu
- bierze udział w szkolnych uroczystościach, akademiach, imprezach artystycznych oraz w zajęciach pozalekcyjnych typu zespół wokalny
- podejmuje działalność kulturalną i prezentuje wysoki poziom artystyczny
- posiada rozszerzone wiadomości z zakresu wiedzy o muzyce oraz umiejętności twórcze z zakresu tworzenia i ekspresji muzycznej

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń:
2. Chronologia dziejów muzyki.	– rozmawia o muzyce - wymienia kilka epok w historii muzyki	– z niewielką pomocą nauczyciela wymienia epoki w porządku chronologicznym	- potrafi wskazać reprezentatywnych dla poszczególnych epok kompozytorów	- potrafi wskazać reprezentatywnych dla poszczególnych epok kompozytorów - potrafi określić nastrój i charakter słuchanego	

				utworu	
3. Starożytna Grecja.	- rozmawia o muzyce	- odpowiada na pytania do przeczytanego tekstu – zapytany uczestniczy w dyskusji	- uczestniczy w dyskusji - wymienia greckie instrumenty	- uczestniczy w dyskusji, jego argumenty są trafne, jest przygotowany do dyskusji - wymienia i rozpoznaje greckie instrumenty	
4. Apollo i jego pojedynek z Marsjsem.	- wie, kim był Apollo	- odpowiada na pytania do przeczytanego tekstu	- zna najważniejsze informacje o Apollinie - zna mit o pojedyнку muzycznym Apolla z Marsjsem	- potrafi własnymi słowami opowiedzieć mit o pojedyнку muzycznym Apolla z Marsjsem	- tworzy plakat o Apollinie i muzach sztuk pięknych
5. Średniowiecze – chorał gregoriański.	– wie, kiedy było średniowiecze	– zna cechy chorału gregoriańskiego	– rozpoznaje ze słuchu chorał gregoriański	- wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>chorał gregoriański, a`capella, melizmat</i>	
6. Świecka muzyka średniowiecza – trubadurzy i waganci.	- wie, kim byli trubadurzy i waganci	- wie, kiedy rozwinęła się wielogłosowość w muzyce	- wymienia najpopularniejsze średniowieczne instrumenty	- wie, jaką twórczość reprezentowali trubadurzy i waganci	
7. Renesans w muzyce.	- wie, kiedy był renesans	- umiejscawia renesans na linii czasu	- wymienia najpopularniejsze instrumenty używane w renesansie	- wyjaśnia, czym jest polifonia i homofonia - rozpoznaje muzykę poli- i homofoniczną	– tworzy krzyżówkę muzyczną do hasła <i>renesans</i>

			– wymienia najwybitniejszych kompozytorów renesansu		
8. Mikołaj Gomółka i <i>Melodie na psalterz polski.</i>	– wykazuje niewielkie zaangażowanie w czasie zajęć – podejmuje niechętnie próby śpiewania w grupie	– wymienia polskich kompozytorów epoki renesansu – zachęcony śpiewa w grupie	– śpiewa w grupie – wyjaśnia, czym były <i>Melodie na psalterz polski</i>	– śpiewa w grupie i solo prawidłowo pod względem intonacyjnym i emisyjnym – wymienia dzieła innych polskich kompozytorów epoki renesansu – wyjaśnia pojęcia: <i>homofonia</i> i <i>polifonia</i>	- śpiewa solo z pamięci 2 zwrotki psalmu <i>Kleszczmy rękoma</i>
9. Muzyka baroku – zdobnictwo i monumentalizm.	- wie, kiedy był barok	- zna podstawowe informacje o epoce	- wymienia najwybitniejszych przedstawicieli tego okresu	- charakteryzuje słuchane utwory muzyczne określając cechy muzyki barokowej	- wyszukuje informacje na temat głównych form muzycznych tego okresu
10. Kompozytorzy wszech czasów – Jan Sebastian Bach.	- wie, że J.S. Bach żył i tworzył w epoce baroku	– wymienia najwybitniejszych kompozytorów epoki baroku	- podaje podstawowe informacje na temat życia i twórczości kompozytora – rozpoznaje co najmniej jeden utwór J.S. Bacha	– zna życiorys J.S. Bacha – rozpoznaje utwory Bacha omawiane na lekcji – wymienia formy muzyczne powstałe w epoce baroku	– tworzy prezentację multimedialną o życiu i twórczości kompozytora
11. Kompozytorzy wszech czasów –	- wie, że A. Vivaldi żył i tworzył w epoce	– potrafi wymienić najbardziej znane	- podaje podstawowe informacje na temat	- charakteryzuje wysłuchane przykłady z	

Antonio Vivaldi.	baroku	dzieło A. Vivaldiego	życia i twórczości kompozytora	twórczości Vivaldiego - omawia budowę koncertu - rozpoznaje z odsłuchu wybrane fragmenty <i>Czterech pór roku</i>	
12. Kompozytorzy wszech czasów – Jerzy Fryderyk Haendel.	- wie, że J. F. Haendel żył i tworzył w epoce baroku	– potrafi wymienić najbardziej znane dzieło J.F. Händla	- podaje podstawowe informacje na temat życia i twórczości kompozytora - rozpoznaje z odsłuchu <i>Alleluja</i> z oratorium <i>Mesjasz</i>	- śpiewa fragment <i>Alleluja</i> z oratorium <i>Mesjasz</i> - rozpoznaje obsadę wykonawczą utworów	
13. Klasycyzm – epoka doskonałości i rozumu.	- wie, kiedy był klasycyzm	– wymienia klasyków wiedeńskich	- podaje podstawowe informacje o epoce	- wie, czym jest orkiestra i kwartet smyczkowy - charakteryzuje słuchane utwory muzyczne określając cechy muzyki klasycznej	- wyszukuje informacje na temat głównych form muzycznych tego okresu
14. Klasycy wiedeńscy – Józef Haydn.	- wie, że J. Haydn żył i tworzył w klasycyzmie	- wymienia reprezentatywne dla jego twórczości formy	- podaje podstawowe informacje na temat życia i twórczości kompozytora	- charakteryzuje wysłuchane przykłady z twórczości Haydna	

		muzyczne			
15. Klasycy wiedeńscy - Wolfgang Amadeusz Mozart.	- wie, że W. A. Mozart żył i tworzył w klasycyzmie	– jest przygotowany do zajęć – wymienia klasyków wiedeńskich – bierze udział w inscenizacjach – rozpoznaje co najmniej jeden utwór W.A. Mozarta	- zna podstawowe fakty z życiorysu kompozytora	– ma duży wkład w przygotowanie inscenizacji - rozpoznaje z odsłuchu: cz. I <i>Symfonii g-moll</i> , cz. I <i>Eine Kleine Nachtmusik</i> ,	- samodzielnie przygotowuje na flecie fragment Symfonii g – moll
16. Opery Wolfganga Amadeusza Mozarta	– wykazuje niewielkie zaangażowanie w czasie zajęć	– potrafi wymienić co najmniej jedną operę Mozarta – bierze udział w inscenizacjach	– wymienia kilka tytułów oper Mozarta – rozpoznaje słuchane utwory	- rozpoznaje z odsłuchu: <i>Arię Królowej Nocy</i> z opery <i>Czarodziejski flet</i> - streszcza libretto opery <i>Czarodziejski flet</i>	– opowiada o przedstawieniu operowym Mozarta, które obejrzał; stosuje fachowe słownictwo
17. Klasycy wiedeńscy - Ludwig van Beethoven.	– czasami śpiewa w grupie – wie, jaki utwór jest hymnem Unii Europejskiej	– wie, kiedy tworzył Beethoven – potrafi wymienić co najmniej jeden utwór Beethovena	- zna podstawowe fakty z życia L. van Beethovena - rozpoznaje obsadę wykonawczą: orkiestrę, solistę śpiewaka, zespół śpiewaków, chór - uważnie słucha muzyki, zauważając w niej znany motyw	- śpiewa z pamięci w grupie i solo <i>Ode do radości</i> - rozpoznaje początkowy fragment V symfonii i finałowy fragment IX symfonii L. van Beethovena	
18. Romantyzm – przewaga uczucia nad	– wie, kiedy był romantyzm	- wie, kiedy działały szkoły narodowe	- wymienia elementy istotne dla muzyki	– wymienia przedstawicieli	

rozumem.			<p>narodowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego szkoły narodowe powstały w XIX wieku 	<p>poszczególnych szkół narodowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje słuchane utwory muzyczne określając cechy muzyki romantyzmu 	
<p>19. Fryderyk Chopin – najwybitniejszy polski kompozytor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że F. Chopin był polskim kompozytorem epoki romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty (rok) oraz miejsca urodzin i śmierci F. Chopina 	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe fakty z życia Chopina – bierze udział w inscenizacji epizodu z życia młodego Chopina – czyta ze zrozumieniem fragment książki i odpowiada na pytania do tekstu – wymienia polskie tańce narodowe – wie, że muzyka F. Chopina często była inspirowana folklorem 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje <i>Etiudę rewolucyjną c-moll op. 10 nr 12</i>, <i>Mazurek D-dur op. 33 nr 2</i>, <i>Preludium A-dur op. 28 nr 7</i> – analitycznie słucha muzyki, określa formę słuchanego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje utwory F. Chopina inne niż te słuchane na lekcjach muzyki – wymienia kilku laureatów konkursów chopinowskich
<p>20. Stanisław Moniuszko – twórca oper narodowych i polskich pieśni patriotycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że S. Moniuszko był polskim kompozytorem epoki romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> – jest przygotowany do zajęć – wie, że S. Moniuszko był twórcą polskiej opery 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to są <i>Śpiewniki domowe</i> – zna libretto (najważniejsze wydarzenia) opery 	<ul style="list-style-type: none"> – śpiewa w grupie i solo, poprawnie pod względem melodycznym i rytmicznym 	

	– czasami podejmuje próby śpiewania w grupie pieśni <i>Kum i kuma</i>	narodowej – wymienia co najmniej dwa tytuły oper S. Moniuszki; – śpiewa w grupie	<i>Straszny dwór</i>	- rozumie kontekst historyczny twórczości Moniuszki - rozpoznaje z odsłuchu <i>Mazura</i> z opery <i>Straszny dwór</i> i arię <i>Szumia jodły</i>	
21. Nowe kierunki w muzyce przełomu XIX i XX wieku.	– słucha muzyki, nie przeszkadzając innym uczniom	- wymienia kilku kompozytorów tworzących na przełomie XIX i XX wieku	– wyjaśnia pojęcia: <i>kolorystyka, impresjonizm, dodekafonia, muzyka atonalna</i> - wymienia kilku kompozytorów tworzących na przełomie XIX i XX wieku oraz przykłady ich dzieł	– wymienia przykłady dzieł: C. Debussy’ego, M. Ravela, G. Gershwina - rozpoznaje z odsłuchu fragment <i>Popołudnia fauna Debussy’ego, Bolera Ravela i Błękitnej rapsodii Gershwina</i>	– porównuje kierunki w muzyce początków XX wieku
22. Muzyka I połowy XX wieku – Karol Szymanowski.	– wie, że K. Szymanowski był polskim kompozytorem – podejmuje próby śpiewania w grupie piosenki <i>Pocież, chłopcy</i>	– wie, kto był kompozytorem baletu <i>Harnasie</i> i utworu <i>Źródło Aretuzy</i> – śpiewa w grupie	– zna podstawowe fakty z życiorysu K. Szymanowskiego – rozmawia o słuchanych utworach, odpowiada na pytania zadane przed słuchaniem muzyki	– śpiewa w grupie i solo, poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym – wie, o czym opowiada balet <i>Harnasie</i> – wyjaśnia, co to jest impresjonizm	
23. Muzyka II połowy XX wieku – Witold Lutosławski.	– wie, że W. Lutosławski był polskim	– śpiewa w grupie piosenkę <i>Cebula</i> – słucha muzyki, stara	– zna podstawowe fakty z życiorysu W. Lutosławskiego	– rozmawia o muzyce, wyraża swoje zdanie o roli muzyki w życiu	

	kompozytorem II połowy XX w. – podejmuje próby śpiewania w grupie	się rozpoznać jej formę	– słucha analitycznie muzyki i reaguje, kiedy pojawi się znany mu temat	człowieka	
24. Muzyka współczesna – Krzysztof Penderecki.	– wie, że K. Penderecki jest współczesnym polskim kompozytorem	– wie, co to jest aleatoryzm	– wymienia kilka tytułów utworów K. Pendereckiego	– wypowiada się na temat obejrzanego filmu <i>Siedem bram Jerozolimy</i>	
25. Henryk Mikołaj Górecki.	– słucha muzyki, nie przeszkadzając innym uczniom - wie, kim był H.M. Górecki	– wymienia nazwiska kompozytorów tworzących w XX wieku	– wyjaśnia pojęcia: <i>kolorystyka, impresjonizm, dodekafonia, muzyka atonalna</i>	- opowiada o emocjach, jakie wywołuje muzyka - łączy polskich kompozytorów muzyki współczesnej z ich dziełami - rozpoznaje z odsłuchu fragmenty <i>III Symfonii Pieśni Żalonych</i>	– porównuje kierunki w muzyce początków XX wieku
26. Wojciech Kilar	– wie, że W. Kilar był współczesnym polskim kompozytorem	– wie, że Kilar komponował muzykę filmową	– wymienia polskich kompozytorów współczesnych	– podaje tytuły filmów, do których muzykę skomponował W. Kilar	
27. Wielcy kompozytorzy i ich czasy -powtórzenie wiadomości.	– wymienia epoki w porządku chronologicznym	– porządkuje kompozytorów ze względu na epokę historyczną, w której tworzyli	– zna podstawowe wydarzenia z życia omawianych kompozytorów	– rozpoznaje utwory słuchane na lekcjach muzyki - gra w grę dydaktyczną, przestrzegając zasad fair play - umiejętnie przyjmuje sukces i porażkę	– wykazuje się wiedzą wykraczającą poza podstawę programową oraz zagadnienia omawiane w szkole

				- współpracuje w grupie – dyskutuje o muzyce, uzasadnia swoje zdanie	
28. Polskie pieśni patriotyczne – <i>Rota</i> .	– podejmuje próby śpiewania w grupie	– śpiewa w grupie pieśń <i>Rota</i>	- potrafi zaśpiewać pieśń <i>Rota</i> z zalecaną interpretacją i właściwą postawą śpiewaczą	- potrafi zaśpiewać z pamięci pieśń <i>Rota</i> w sposób poprawny intonacyjnie z właściwym podparciem oddechowym i postawą śpiewaczą oraz zalecaną interpretacją - omawia wydarzenia z historii Polski towarzyszące powstaniu pieśni	
29. <i>Rota</i> – różne rodzaje zespołów wykonawczych.	– śpiewa w grupie pieśń <i>Rota</i>	- śpiewa grupowo z pamięci 3 zwrotki pieśni <i>Rota</i>	- śpiewa grupowo i solo z pamięci 3 zwrotki pieśni <i>Rota</i> z zalecaną interpretacją i właściwą postawą śpiewaczą	- śpiewa grupowo i solo z pamięci 3 zwrotki pieśni <i>Rota</i> w sposób poprawny intonacyjnie z właściwym podparciem oddechowym i postawą śpiewaczą oraz zalecaną interpretacją	
30. Poezja śpiewana i piosenka poetycka.	– podejmuje próby śpiewania w grupie	– wyjaśnia, co to jest poezja śpiewana	– wypowiada się na temat słuchanej	– śpiewa piosenkę w grupie i solo, poprawnie	

	piosenki <i>Dni, których nie znamy</i>	– słucha kulturalnie muzyki – śpiewa piosenkę w grupie	muzyki – wymienia polskich twórców piosenki poetyckiej i poezji śpiewanej	pod względem rytmicznym i intonacyjnym	
31. Muzyka rozrywkowa – blues i jazz.	– wie, skąd się wywodzi muzyka bluesowa – wie, gdzie powstał jazz – słucha muzyki w sposób kulturalny	– wyjaśnia pojęcie <i>improwizacja</i>	– opowiada o początkach bluesa – wymienia przynajmniej trzech znanych muzyków jazzowych	– wymienia zespoły grające bluesa – zna polskich jazzmanów – opowiada o muzyce, której słuchał	– gra dowolny standard jazzowy na wybranym instrumencie
32. Muzyka rockowa.	– wymienia chociaż jeden zespół rockowy	– wie, co to jest riff gitarowy – słucha muzyki zaproponowanej przez nauczyciela	– wymienia podane w podręczniku zespoły rockowe – wypowiada się na temat wysłuchanego utworu muzycznego	– gra riff gitarowy, korzystając z tabulatury – podaje przykłady przebojów znanych zespołów rockowych	– gra dowolny przebój rockowy na wybranym instrumencie
33. Ballada rockowa – <i>Nie płacz Ewka</i> zespołu Perfect.	– podejmuje próby śpiewania w grupie piosenki <i>Nie płacz Ewka</i>	– śpiewa w grupie	- potrafi zaśpiewać piosenkę z zalecaną interpretacją i właściwą postawą śpiewaczą	- potrafi zaśpiewać z pamięci piosenkę <i>Nie płacz Ewka</i> w sposób poprawny intonacyjnie z właściwym podparciem oddechowym i postawą śpiewaczą oraz zalecaną interpretacją	

Metody sprawdzania osiągnięć uczniów:

- zaangażowanie ucznia i jego aktywność na lekcjach
- aktywność i muzykowanie w grupie
- gra i śpiew (grupowy i solowy)
- kartkówki i testy
- prace domowe
- prezentacje uczniowskie i zadania dla chętnych (które będą wymagały samodzielnego wyszukiwania informacji)
- aktywne uczestnictwo w życiu artystycznym i kulturalnym szkoły lub społeczności lokalnej
- uczestnictwo w konkursach muzycznych

Metody i formy pracy:

- aktywność muzyczna (śpiew, gra na instrumentach, słuchanie muzyki, tworzenie muzyki)
- metoda projektu
- drama
- pokaz
- opowiadanie, wykład, pogadanka
- dyskusja
- praca z książką
- gry dydaktyczne
- metaplan
- burza mózgów
- mapa mentalna

Indywidualizacja nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:

- bardzo duża różnorodność form aktywności uczniów, co umożliwia stosowanie naprzemiennie form podających i aktywizujących; ułatwia to zdobywanie wiedzy i umiejętności uczniom z zaburzeniami zachowania, ADHD, zespołem Aspergera i łagodnymi postaciami autyzmu;
- możliwość wykonywania tego samego zadania na różnych poziomach trudności: np. śpiew w grupie z akompaniamentem dla wszystkich uczniów i śpiew solo wybranych fragmentów dla uczniów szczególnie uzdolnionych. Przydatne będą tutaj również liczne opracowania utworów przeznaczonych do grania w zespole, w których partie instrumentalne charakteryzują się różnym poziomem trudności;
- możliwość ocenienia bardzo różnych form aktywności uczniów: zaangażowanie, wiedza, śpiew, gra, praca w grupach, przygotowanie do

lekcji, drama, ćwiczenia twórcze, ruch przy muzyce i taniec. Stwarza to szanse właściwego oceniania ucznia zgodnie z orzeczeniem o dostosowaniu warunków kształcenia, wydanym przez uprawnionych specjalistów. Przykładami takiego dostosowania będą: nieocenianie poziomu graficznego pisma nutowego u uczniów dysgraficznych, umiejętności odczytania zapisu nutowego u uczniów dyslektycznych, śpiewu u uczniów słabo słyszających, prawidłowej postawy i właściwej techniki gry u uczniów mających problemy z napięciem mięśniowym i koordynacją ruchów;

- możliwość realizowania wielu zadań na lekcjach muzyki w formie pracy w grupach, ułatwia to znacząco realizację materiału przez uczniów z różnymi deficytami. Nauczyciel może postarać się o taki podział na grupy, aby uczeń ze szczególnymi potrzebami znalazł się w zespole, w którym uzyska wsparcie i pomoc rówieśników, a przy ich niewielkiej pomocy sprosta zadaniu oraz podniesie własną samoocenę;
- dla wielu uczniów z deficytami rozwojowymi i niepełnosprawnością uczestnictwo w lekcjach przedmiotów artystycznych może stać się źródłem pozytywnej samooceny i wiary we własne możliwości. Program nauczania i jego warunki realizacji stwarzają wiele możliwości wykazania się w dziedzinach, które nie mają dużego znaczenia na innych przedmiotach. Tu doceniona może być kreatywność i wrażliwość uczniów.